

Een selectie uit de winnaars van de Groene Camera 2017



Marijke Kodden [ontwerper, fotograaf & beeldredacteur, contentmarketingbureau MPG; marijke.kodden@mpg.today]

Kees Moeliker [directeur, Natuurhistorisch Museum Rotterdam; moeliker@hetnatuurhistorisch.nl]



▲ Egel en huiskat - Groene Camera 2017: runner-up categorie Stadsnatuur. (Gerwin Kieboom)



▲ Ransuil - Groene Camera 2017: winnaar categorie Vogels. (Jarno van Bussell)

De Groene Camera is dé fotoprijs voor natuurfotografen uit Nederland en België. De winnende foto's van 2017 waren van april tot juni onder de titel 'Natuurfotografie in de lage landen' te zien in Het Natuurhistorisch. De tentoonstelling liet het winnende portfolio zien van Mart Smit - de 'Groene Camera natuurfotograaf van het jaar', de bekroonde foto's van het 'Groene Camera natuurfotografietalent van het jaar' (jongeren tot 18 jaar) en de uitverkoren foto's van de tien speciale categorieën, te weten abstract, humor, stadsnatuur, landschap, luchtfotografie, onderwater, flora & paddenstoelen, geleedpotigen, vogels, zoogdieren, reptielen & amfibieën. Onder juryvoorzitterschap van Jan Vermeer selecteerden Martin Kers, Marijke Kodden, Kees Moeliker, David Peskens en Rollin Verlinde de winnaars uit meer dan 7000 ingezonden foto's. Zonder andere winnaars te kort te doen, selecteerden juryleden Marijke en Kees speciaal voor Straatgras een aantal hoogtepunten.

Nieuwe lichting

Wanneer we alle winnaars op een rij zetten, valt op dat naast de zeer getalenteerde 16-jarige Rick van de Kraats, die won bij de categorie jongeren, de prijs voor 'natuurfoto van het jaar' en 'natuurfotograaf van het jaar' allebei gewonnen zijn door jonge jongens van respectievelijk 23 en 26 jaar. Het talent lijkt bij de nieuwe lichting fotografen te zitten. Technische perfectie was geen allesoverheersend criterium van de jury, want dat is in het digitale tijdperk inmiddels voor iedereen haalbaar. Vernieuwing, een unieke handtekening van de maker, sfeer, gevoel en authenticiteit waren 'het oog' waarmee de jury de beelden bekeek en beoordeelde. Geënceneerde workshopfoto's, waarbij vogels bijvoorbeeld met voer gelokt worden, vielen niet in de prijzen. We laten hieronder een aantal winnaars en runner ups aan het woord over hun prijswinnende foto, gevolgd door citaten uit het juryrapport.

Winnaar categorie Vogels*

Jarno van Bussel - Vlaardingen - ransuil:
"Uilen worden weinig gezien en daarom trekt deze mysterieuze vogelgroep mijn aandacht. In de winter gebruiken ransuilen zogenoemde roestplaatsen om samen met soortgenoten de dag door te brengen. Als de schemer invalt, gaan ze op jacht. Bij deze roestboom in Vlaardingen huisden tien ransuilen. Eén voor één vlogen ze naar een voor hen geschikte groenstrook om hun kostje bij elkaar te jagen." (35 mm; 1/2 s bij F6.3; ISO 800)

Uit het juryrapport: 'Ik ken het magische moment wanneer ransuilen de gezamenlijke roestplaats verlaten: geruisloos vliegen ze een voor een de duisternis in. Met drie vleugelslagen, binnen luttele seconden zijn ze weg. Dat moment is perfect vastgelegd' (KM). 'Mooi contrast van beweging in het beeld, maar tegelijkertijd de scherpte van de ransuil. De spanning in het beeld door beweging, de suggestie van storm, het enigszins vervreemdende effect door de flitser, de bijzondere kleurstelling door het contrast van de vogel en zijn blauwe omgeving' (MK).

Winnaar categorie Jongeren

Rick van der Kraats - Arkemheenpolder - grauwe ganzen: "In het voorjaar ben ik regelmatig heel vroeg in de polder bij Nijkerk om optimaal gebruik te maken van het eerste licht. Op een ochtend hing er laag boven de weide een mistlaag. Ik zocht in de polder een brede sloot met vogels. Helaas was zo'n tafereel niet te vinden, totdat er een groepje grauwe ganzen landde. Snel zoomde ik uit om de mistige omgeving aan de foto toe te voegen." (115 mm; 1/500 s bij F5.6; ISO 800)

Uit het juryrapport: 'Wonderschone landschapsfoto die zonder de gans aan saaiheid ten onder was gegaan. De fotograaf heeft dat scherp in de gaten gehad' (KM). 'Sfeervolle prent, prachtig gebruikmakend van het mooie licht en de bijzondere weerselementen. Ook de verschillende cultuurelementen duiken subtiel op uit de mist. De jonge fotograaf heeft absoluut oog voor sfeer, momentum, detail' (MK).

Winnaar categorie Humor

Jan Helsen - Brouwersdam - scholekster:
"Bij laagtij op de Brouwersdam wachtten we net zo lang tot de scholeksters de zwaardschedes konden opvissen. De scholeksters moesten wel vlug zijn, want steeds waren er een paar zilvermeeuwen die op de loer lagen. Op een gegeven moment had één van de scholeksters zijn snavel recht in een schelp



▲ Arkemheenpolder, grauwe ganzen - Groene Camera 2017: winnaar categorie Jongeren. (Rick van der Kraats)



▲ Scholekster met Amerikaanse zwaardschede - Groene Camera 2017: winnaar categorie Humor. (Jan Helsen)

gestoken: precies Pinokkio." (800 mm; 1/2000 s bij F8; ISO 400)

Uit het juryrapport: 'Precies waar ik van hou in een foto: humor en ernst. Lachen om de situatie die een grappig beeld oplevert, en nadenken over het mogelijke lot van de vogel. Het zou niet de eerste scholekster zijn die de sluitspier van een tweekleppige schelp mist en crepeert omdat zijn snavel klemvast zit' (KM). 'Prachtige toevalstreffer en erg grappige situatie. De scholekster schijnt er niet van onder de indruk te zijn, of zich druk te maken' (MK).

Runner-up categorie Stadsnatuur

Gerwin Kieboom - Raamsdonksveer - egel:
"We kregen iedere avond bezoek van twee egels die kattenbrokken kwamen eten en besloten om er een fotoproject van te maken. Het was een koud kunstje om de egel op de gewenste plaats te laten komen. Verder is met een lamp de tuin wat verlicht en werden twee flitsers gebruikt om het onderwerp scherp te flitsen. Ook binnen is een flits geplaatst om onszelf uit te lichten. Om flitsintensiteit en positie te bepalen zijn we vele keren op en neer gelopen, met uiteindelijk deze foto als resultaat.

Dat onze kat ook nog door het beeld liep, was de kers op de taart."

(26 mm; 1/2 s bij F11; ISO 2000)

Uit het juryrapport: 'Mens, dier en bebouwing - een egel die slim profiteert van al het goede dat de stad biedt. We zien het hier perfect in beeld gebracht. Zelfs het glas bier is nog niet doodgeslagen' (KM). 'Bijzondere setting. Mooi belicht. Fraaie beweging van de kat uit beeld die zich niets schijnt aan te trekken van de egel die haar voer verorbert' (MK).

Runner-up categorie Onderwater

Sander van der Heijden - Vinkeveense Plassen - baarzen: "In de verte zag ik een school baarsjes aan komen zwemmen. Die kan je snel afschrikken bij uitademen, waardoor ze de andere kant op zwemmen. De kunst was om zo lang mogelijk mijn adem in te houden om het schoolje niet te verstoren. Op het juiste moment afdrukken - toen de meeste baarsjes dichtbij genoeg waren - leverde samen met de waterplanten als natuurlijk kader dit 'Anton Pieck-achtige' sfeertje op." (13 mm; 1/80 s bij F4; ISO 320)
Uit het juryrapport: 'In mijn bibliotheek

* en 'Groene Camera natuurfoto van het jaar'

staat het boekje 'Wat vind ik in sloot en plas' uit 1969 met prachtige kleurenplaten. Bij het zien van deze foto leek het alsof ik door het boekje bladerde en kreeg ik zin om mijn schepnetje te pakken. De boerensloot perfect in beeld gebracht' (KM). 'Prachtig dynamisch beeld, heel mooi licht, en door de onscherpe planten op de voorgrond komt er extra diepte in het beeld' (MK).

Winnaar categorie Flora & Paddenstoelen

Noortje Russel - Boschoord, Drenthe - langstelig kroeskopje: "Ik maakte deze foto op 29 december 2016 met de macrolens en tussenringen. Ik zat met skibroek aan op de grond voor de stronk waarop ze groeien en schoot de foto uit de hand. Ik was eigenlijk op zoek naar springstaartjes maar kwam deze zwammetjes tegen en zag hoe mooi en bijzonder ze waren door de lens (bijna te klein voor het blote oog), zeker toen de zon doorbrak en er een heus lichtfeestje ontstond." (90 mm; 1/200 s bij F4; ISO 400) *Uit het juryrapport:* 'De fotograaf heeft goede ogen want deze slijmzwammen zijn minuscuul. Ze zijn perfect en stemmig gefotografeerd, met een hoofdrol voor het licht. Chapeau voor de fotograaf, die ook op de knieën had kunnen gaan voor een paar sneeuwklorkjes'. (KM). 'Intrigerend lichtspel, waarbij de ronde vormen van het korte scherptediepte-effect het effect van de ronde vormen van het hoofdonderwerp versterken' (MK).

Winnaar categorie Stadsnatuur

Bart Siebelink - Amsterdam - kokmeeuw: "In het centrum van Amsterdam zijn altijd watervogels te vinden, waaronder deze kokmeeuw. Deze vogels worden veelvuldig gevoerd door stadsbewoners en toeristen en zijn daardoor niet schuw. De kunst is dus niet het benaderen maar het vastleggen van deze vogels in combinatie met spannende spiegelingen op het water. Het idee is om de dynamiek en drukte van de stad visueel te laten versmelten met de vogel die daar deel van uitmaakt." (190 mm; 1/800 s bij F7.1; ISO 640) *Uit het juryrapport:* 'Dit is zonder twijfel de eerste meeuw die op deze manier in beeld gebracht is. Hoewel de vogel in een natuurlijk waterrijk leefgebied lijkt te verkeren, toont de spiegeling onomwonden dat het een stadsmeeuw is.' (KM). 'Prachtige, kleurrijke weerspiegeling en toevalstreffer. Het lijkt bijna getekend door de monochrome, bijna 2D kleurvlakken, als een Ravensburger kleurplaat met daarbij de scherpe, bijna getekende, cirkels rondom de meeuw. Heel fraai!' (MK). ◀



▲ Baarzen - Groene Camera 2017: runner-up categorie Onderwater. (Sander van der Heijden)



▲ Langstelig kroeskopje - Groene Camera 2017: winnaar categorie Flora & Paddenstoelen. (Noortje Russel)



▲ Kokmeeuw - Groene Camera 2017: winnaar categorie Stadsnatuur. (Bart Siebelink)